

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**Матеріали Всеукраїнської
науково-методичної конференції
(10 - 12 квітня 2019 року, м. Одеса)**

У збірнику опубліковано матеріали Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти», яка проходила 10 - 12 квітня 2019 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти»

Редакційна колегія:

Сгоров Б.В.	- ректор Одеської національної академії харчових технологій, д. т. н., професор (голова редакційної колегії)
Трішин Ф.А.	- проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к. т. н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
Мардар М.Р.	- проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків, д. т. н., професор
Кананихіна О.М.	- проректор з науково-педагогічної та виховної роботи, соціальних питань, оздоровлення і спорту, к. т. н., доцент
Мураховський В.Г.	- директор Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти, к. ф.-м. н., доцент
Волков В.Е.	- д. т. н., професор кафедри Вищої та прикладної математики
Корнієнко Ю.К.	- директор центру дистанційної освіти, к. ф.-м. н., доцент
Радіонова О.В.	- к. т. н., доцент кафедри Технології вина та енології
Купріна Н.М.	- декан факультету економіки, бізнесу і контролю, к. е. н., доцент
Хобін В.А.	- директор Навчально-наукового центру інформаційних технологій, д. т. н., професор
Сярова А.С.	методист Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти

Оргкомітет Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти» може не поділяти думку учасників. Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть учасники.

екологічна освіченість → професійна компетентність в частині її екологічного компонента → екологічна культура.

Відповідно до них визначається зміст екологічного навчання і, тим самим, контекст екологізації освіти (особистісно-значущий, науковий, професійний, світоглядний і поведінковий). Відповідно до даних контекстів будується діяльність колективу професійної освітньої установи по екологізації освіти майбутніх фахівців, спрямована на їх модернізацію з метою формування екологічної культури.

При розкритті даних контекстів в умовах конкретного професійного освітнього закладу визначені способи реалізації екологізації змісту:

- на першому етапі (входу до навчального закладу) - за допомогою освоєння елементів практичної соціально-побутової екології в рамках факультативних дисциплін, екологічних гуртків;
- на другому етапі - за допомогою введення екологічного змісту наукового характеру в дисципліни загальноосвітньої і загально-професійної підготовки фахівців;
- на третьому етапі - профілізація спецдисциплін за допомогою їх інтеграції з дисциплінами екологічного змісту; забезпечення діяльності екологічного спрямування в рамках практичного навчання;
- на четвертому етапі (на виході з освітнього закладу) - за допомогою включення студентів у науково-дослідницьку діяльність екологічного спрямування, пропаганди екологічних цінностей, створення умов для їх самоосвіти в області екології.

ОРГАНІЗАЦІЙНА ДИНАМІЧНІСТЬ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

С.В. Сахарова, Т.М. Барабаш, І.С. Бобрікова, Б.О. Рибалов

Глобальні динамічні зміни в науці, техніці та економіці держав світу і, безпосередньо, України мають повинні мати своє віддзеркалення на освітньому процесі підготовки майбутніх фахівців. Тому один з найважливіших принципів якісної вищої освіти є адаптованість змісту навчального процесу до стрімкого розвитку інфокомунікаційних технологій, тобто вища школа має забезпечити навчання і виховання фахівця інженерного профілю з відповідними до потреб суспільства рівнем професійної компетентності. Важливу роль при цьому відіграє компетентний підхід формування вмінь студентів, які повинні отримувати знання в певному обсязі з галузевою спрямованістю підготовки та мати можливість швидкого «входження» в трудовий процес.

Як зазначено в законі України про вищу освіту, для забезпечення вищими навчальними закладами якості освітньої діяльності необхідно створювати систему внутрішнього забезпечення якості, яка передбачає здійснення різноманітних процедур і заходів, які повинні бути чітко визначені в рамках

роботи ВНЗ. Один з найважливіших напрямків підвищення якості вищої освіти, є розробка методів і прийомів з організації динамічності навчального процесу.

Організаційна динамічність навчального процесу полягає в забезпеченні можливостей зміни змісту навчання відповідно до динаміки соціального замовлення і потреб ринку праці, в адаптації навчальних планів до вимог швидкого оновлення технологій інфокомунікацій. З цього питання необхідно постійно удосконалювати зміст дисциплін, згідно навчальному плану підготовки фахівців за спеціальністю «Комп'ютерна інженерія», з урахуванням останніх досягнень у побудові глобальної інформаційної інфраструктури суспільства. Це в змозі зробити лише професорсько-викладацький склад вищої кваліфікації. Таким чином, оновлення дисциплін проводиться за рахунок постійного підвищення кваліфікації викладачів факультету в провідних підприємствах галузі вітчизняного та європейського рівня.

Головна проблематика, що виникає в процесі будь-якого освітнього процесу це деякий «відрив» від практичного застосування вмінь, про які були теоретично в повному обсязі ознайомлено студента. Тому, перш за все, динамічність навчального процесу виконується за рахунок організації тісних взаємозв'язків з підприємствами. Вищі навчальні заклади повинні розробляти нові механізми співпраці з галузевими підприємствами задля підвищення ефективності навчання, наприклад проведення консультацій з проблемних питань підприємств. Тільки при спілкуванні з провідними фахівцями галузі інфокомунікацій, можливо чітко визначити адаптованість викладацького матеріалу сучасним вимогам розвитку комп'ютерних технологій.

Використання нижчезазначених заходів, безумовно будуть сприяти організації динамічної гнучкості навчального процесу:

1. Враховуючи короткотермінове існування сучасних технологій та доцільність швидкої адаптації випускників на виробництві доцільно сприяти працевлаштуванню студентів за рік до закінчення навчання з організацією практики на майбутньому місці роботи та виконанням дипломних проєктів за погодженням з виробництвом.

2. Підготовка фахівців спеціальності «Комп'ютерна інженерія» з урахуванням сучасних спеціалізацій. Це означає у разі потреби створювати групи студентів, що навчаються за окремими освітніми програмами, наприклад: освітня програма підготовки «Комп'ютерні системи та мережі» в рамках спеціальності «Комп'ютерна інженерія»; освітня програма підготовки «Спеціалізовані комп'ютерні системи» в рамках спеціальності «Комп'ютерна інженерія»; освітня програма підготовки «Телемедицина» в рамках спеціальності «Комп'ютерна інженерія». При цьому кількість спеціалізацій може змінюватися, в залежності від потреб на ринку праці. Використання окремих освітніх програм підготовки на старших курсах в рамках однієї спеціальності дозволить отримати студентам більш глибокі знання з обраної спеціалізації.

3. Залучення провідних працівників галузі інфокомунікацій до керівництва дипломним проектуванням студентів. Це надає можливість студентам, під час дипломного проектування, зіткнутися із розв'язанням реальних інженерних задач високого ступеня актуальності, виконувати проекти із врахуванням потреб підприємства.

4. Розширення баз практичної підготовки студентів на підприємствах, де широко втілені сучасні комп'ютерні технології. Практична підготовка завжди була невід'ємною частиною навчального процесу за спеціальністю «Комп'ютерна інженерія», яка має чітко окреслений прикладний характер. Практика забезпечує розширення сфери пізнання студентів завдяки спостереженню за здійсненням операцій працівником підприємства. У процесі практики на основі знань розвиваються фахові вміння та навички, відбувається професійне становлення майбутнього спеціаліста. Переддипломна практика відіграє особливу роль у навчальному процесі, вона виступає кульмінаційним елементом академічної підготовки студентів і проводиться з метою вдосконалення й узагальнення їхніх умінь та навичок на базі туристичних підприємств. Проблемним залишається питання організації практики за індивідуальним планом через відсутність можливості координації дій студентів та керівника, виявлення міри задоволення студента своїм вибором і оцінки професійної майстерності практиканта у процесі його діяльності.

5. Постійне оновлення програм практики з метою охоплення актуальних наукових і народногосподарських проблем. Це забезпечує умови для підвищення якості проведення практичної підготовки, подальшого закріплення теоретичних знань та ознайомлення студентів зі специфікою майбутньої спеціальності, формування первинних професійних умінь і навичок із загально-професійних і спеціальних дисциплін.

Удосконалювати зміст навчального процесу потрібно систематично, оновлюючи матеріали лекцій, лабораторних та практичних занять. При цьому потрібно використовувати інноваційні способи проведення занять - мультимедійні лекції, ділові ігри та ін. Також необхідно широко задіяти сайт Академії у мережі Інтернет таким чином, щоб він найбільш повно, з урахуванням потреб галузі та новітніх технологій, відображав нові питання дисциплін, які викладаються в Академії.

Отже організаційна динамічність навчального процесу являється важливим аспектом оптимізації підготовки студентів у вищих навчальних закладах на сучасному етапі, сприяє актуалізації знань, що отримують студенти за рахунок посилення практичної спрямованості навчання студентів. В результаті в значній мірі підвищується якість освіти та розширюється компетентність випускників.

Література

1. Про вищу освіту: Закон від 01.07.2014 р. // Відомство Верховної Ради. Київ, 2014.
2. Закон України про освіту: Закон від 05.09.2017 № 2145-VIII.

3. Про освіту: Закон від 05.09.2017 № 2145-VIII. Київ, 2017.
4. Белова Л.О. Якісна освіта як запорука якості життя населення. Теорія та практика державного управління / Харків: ХарПІ НАДУ "Магістр", 2016. 8-17 с.

ПЛАНУВАННЯ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ - РЕГБІСТІВ

Н.Г. Лаговська

Вступ. Регбі - веселий, шляхетний і видовищний вид спорту, який прекрасно підходить цілеспрямованим і сміливим хлопцям і дівчатам. Регбі вчить роботі в команді, розвиває здатність до взаємної поваги між спортсменами, порозумінню та співпраці, без яких неможливо досягти колективного успіху. Особливості регбі полягають в умінні швидко приймати рішення, ініціативності, взаємодії з людьми під час матчів і після них. Це універсальний вид спорту, в якому потрібно вміти захоплювати як в боротьбі, володіти м'ячем і руками як в баскетболі, ногами - як у футболі, а бігати - як хороший легкоатлет. Найголовніше - людина вчиться роботі в команді, вміння крізь біль стояти до кінця і рватися до перемоги.

Виклад основного матеріалу. Регбі зміцнює кровоносну і судинну системи, підвищує витривалість, розвиває спритність і м'язи всього тіла. Швидкісні навички покращуються за рахунок високої динаміки; технічні елементи позитивно впливають на координацію; розвиваються і силові навички. Помітно розвивається верхній плечовий пояс, тіло підтягується і стає атлетичним.

Планування - основна ланка у керуванні системою підготовки студентів-регбістів, де всі види підготовки взаємопов'язані з метою зростання спортивної майстерності і на цьому ґрунті - досягнення високих спортивних результатів. Організація спортивних занять може бути достатньо досконалою за умови використання загальних методів і засобів підготовки та сучасних методів планування.

Навчально-тренувальна програма планується залежно від загальних принципових закономірностей:

- цілеспрямованості педагогічного процесу;
- поступовості та доступності матеріалу, який вивчається, його комплектності згідно з ігровою моделлю;
- єдності техніки й тактики;
- єдності загальної та спеціальної фізичної підготовки;
- безперервності та щільності тренувального процесу;
- високої активності та вимогливості тренера з урахуванням сучасних тенденцій розвитку світового регбі;
- поступового переходу до високих тренувальних, фізичних і психологічних навантажень.

Психологічна культура як основа соціально-професійного і культурного становлення особистості студента	
А.В. Черкаський	139
Як провести ефективне практичне заняття?	
Н.В. Ліщенко	141
Екологізація освіти як засіб формування екологічної культури	
О.Л. Гаркович, І.В. Коваленко, І.О. Кузнецова, Р.І. Шевченко	142
Організаційна динамічність навчального процесу	
С.В. Сахарова, Т.М. Барабаш, І.С. Бобрікова, Б.О. Рибалов	144
Планування підготовки студентів - регбістів	
Н.Г. Лаговська	147
Індикатори системи внутрішнього забезпечення якості освіти: досвід Хортицької національної академії	
Л.В. Анісімова, І.Ю. Антоненко, А.Г. Олененко	148
Основні принципи формування внутрішньої системи забезпечення якості у закладі вищої медичної освіти	
С.В. Гордійчук	152
Виробнича практика - один із засобів забезпечення якості вищої освіти	
Ю.І. Дем'яненко	154
Забезпечення інноваційного комплексного міжкафедрального дипломного проектування шляхом впровадження елементів гуманізації	
К.В. Рєзнік, Г.С. Паламарчук, Н.О. Перетяка	155
Про практичний досвід освітнього співробітництва між ОНАХТ і Коледжем промислової автоматики та інформаційних технологій	
Т.П. Андріяш, С.В. Васильєв	158
Особливості проблемно-орієнтованого навчання студентів	
Н.Ю. Соколова, К.В. Аветисян, К.В. Хвостенко, Л.О. Мар'янова	160
Розвиток професійно-комунікативної педагогічної діяльності вчителя як важливого ресурсу забезпечення якості роботи закладу освіти	
О.М. Цимбалюк	161
Педагогічний контроль	
Н.В. Хоренжий, А.П. Лапінська, О.С. Волошенко	164
Методологічні основи формування якостей сучасного викладача в ОНАХТ	
А.К. Кац, Г.М. Станкевич	166
Заохочення молоді до технічної творчості - складова успішної підготовки інженерних кадрів	
Г.А. Гончарук, А.П. Ліпін, О.В. Опришко, І.М. Шипко	168
Системне формування моделі конкурентоспроможного випускника для харчової та зернопереробної галузей	
О.І. Гапонюк, Г.А. Гончарук, О.В. Алексашин, І.М. Шипко	170
Зміни в сучасній освіті	
С.Ю. Вігуржинська, В.І. Колесник	172
Особливості конструювання тестових завдань	
І.Р. Біленька, Н.А. Лазаренко, Я.А. Голінська	175